

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «МОВСЕСЯН ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF MOVSESYAN v. UKRAINE)**

(Заява № 31088/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

21 грудня 2006 року

ОСТАТОЧНЕ

21/03/2007

Це рішення стане остаточним відповідно за умов, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Мовсесян проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
п. Дж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego),
пані Р. Ягер (R. Jaeger),
п. М. Віллігер (M. Villiger), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), Секретар секції,
після обговорення у нарадчій кімнаті 27 листопада 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 31088/02), поданою до Європейського суду з прав людини (далі – Суд) громадянином Росії п. Аршалуйсом Єгишовичем Мовсесяном (далі - заявник) 26 липня 2002 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженими - пані Валерією Лутковською, а потім п. Юрієм Зайцевим.

3. 21 січня 2005 року Суд прийняв рішення направити заяву про порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції у зв'язку з невиконанням рішення, винесеного на користь заявника, на комунікацію Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви та її прийнятності одночасно.

4. Згідно з пунктом 1 статті 36 Конвенції російський уряд було запрошено взяти участь в процесі, однак він відмовився.

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявник народився у 1936 році та проживає в м. Рязань, Російська Федерація. Він помер 1 серпня 2005 року. Листом від 14

січня 2006 року пані Мовсесян, вдова заявника, проінформувала Суд, що вона б хотіла підтримувати заяву в Суді.

6. 26 листопада 2001 року Павлоградський районний суд Дніпропетровської області зобов'язав колишніх роботодавців заявника – ДВАТ «Дніпрошахтобуд», трест «Кривбасшахтопроходка» та ДП «Рудоуправління ім. Кірова» – сплатити заявнику загальну суму розміром 9114,31 грн¹ та 416,61 грн² щомісячних виплат у зв'язку з втратою працездатності. Рішення набуло чинності, і виконавчі листи були направлені до виконавчої служби на виконання.

7. 12 та 23 квітня 2002 року виконавча служба проінформувала заявника, що рішення не може бути виконане у зв'язку з значною кількістю виконавчих проваджень, відкритих проти боржника, і що продаж майна боржника був неможливий у зв'язку з Законом України від 2001 року «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна». Пізніше було розпочато процедуру ліквідації відносно двох з трьох компаній-боржників.

8. У травні 2004 року та у квітні 2005 року заявник частинами отримав 5275,02 грн³ із загальної суми, присудженої йому. У вересні 2005 року решта присудженої суми була переведена заявнику. Однак сума повернулась як невитребувана.

9. У листопаді 2002 року заявник отримав заборгованість із щомісячних виплат, належних йому за рішенням суду від 26 листопада 2001 року, і з того часу почав отримувати дані виплати регулярно. Виплати за червень та липень 2005 року повернулися як невитребувані.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

10. Відповідне національне законодавство було викладене в рішенні у справі «Ромашов проти України» (№ 67534/01, пункти 16-19, рішення від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО LOCUS STANDI ПАНІ МОВСЕСЯН

11. 14 січня 2006 року вдова заявника, пані Мовсесян, проінформувала Суд, що має намір підтримувати заяву свого померлого чоловіка.

1. 1939,10 євро.

2. 88,64 євро.

3. 790 євро.

12. Уряд-відповідач не надав жодних заперечень стосовно статусу пані Мовсесян.

13. Суд вважає, що вдова заявника може взяти участь у продовженні провадження замість заявника (див. справу «Шаренок проти України», заява № 35087/02, пп. 10-12, рішення від 22 лютого 2005 року). Однак у цьому тексті і надалі робитимуться посилання на заявника.

II. ПРИЙНЯТНІСТЬ

14. Заявник скаржився на невиконання державною виконавчою службою рішення від 26 листопада 2001 року у належний строк. Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції та на статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, у яких, зокрема, зазначено:

Пункт 1 статті 6

«Кожний має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

15. Уряд надав заперечення, оскаржені заявником, стосовно використання національних засобів захисту, подібні до тих, які Суд уже відхилив у інших рішеннях щодо невиконання рішень проти державних підприємств (див. згадане вище рішення у справі «Ромашов проти України», пп. 30-33). Суд вважає, що надані заперечення повинні бути відхилені з тих же причин.

16. Суд вважає, що скарги заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції щодо затримки у виконанні рішення від 26 листопада 2001 року піднімають питання факту та права відповідно до Конвенції, визначення яких вимагає вивчення справи по суті. Суд не вбачає причин для оголошення цих скарг неприйнятними. Тому він оголошує їх прийнятними.

III. ЩОДО СУТІ

17. У своїх зауваженнях щодо суті скарг заявника Уряд стверджував, що не було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу до Конвенції.

18. Заявник не погодився з цим.

19. Суд зазначає, що рішення Павлоградського районного суду від 26 листопада 2001 року залишалось значною мірою невиконаним більше трьох років та дев'яти місяців до вересня 2005 року, коли решта коштів стала доступною заявникові. Суд також зазначає, що, незважаючи на той факт, що присуджена заявнику сума поступово виплачувалась йому, значна частина заборгованості була сплачена заявнику тільки після того, як заява була направлена на комунікацію з Урядом-відповідачем.

20. Суд нагадує, що він уже визнав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції у ряді подібних справ (див., наприклад, справу «Шарко проти України», заява № 72686/01, пп. 40-42, рішення від 19 квітня 2005 року, та згадане вище рішення у справі «Шаренок проти України», пп. 25-29 та 34-38).

21. Дослідивши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних фактів або доводів, що могли б переконати його дійти іншого висновку у цій справі.

22. Отже, у цій справі було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу до Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

23. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

A. Шкода

24. Заявник просив у якості відшкодування матеріальної шкоди сплатити 3275,77 євро несплаченої суми за рішенням суду з урахуванням відсотків за затримку виплат та індексу інфляції. Додатково він просив 60 000 євро нематеріальної шкоди. Заявник не надав жодних офіційних документів, що підтвердили б його розрахунки.

25. Уряд зазначив, що зазначені вище вимоги були надмірними та необґрунтованими.

26. Суд нагадує, що невикладена частина заборгованості за рішенням суду була доступна заявникові, проте він її не витребував (див. пп. 8-9 вище). Врахувавши обставини справи та зауваження сторін, Суд вважає, що Уряд повинен сплатити пані Мовсесян належну їй заборгованість за рішенням суду від 6 листопада 2001 року, включно з невикладеною частиною компенсації та щомісячних виплат, належних заявникові до 1 серпня 2005 року, що складе повне та остаточне задоволення вимог заявника стосовно матеріальної шкоди.

27. Більш того, Суд дотримується думки, що заявник зазнав певної нематеріальної шкоди внаслідок встановленого порушення. Однак зазначена сума, що вимагається, є надмірною. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує суму у 1200 євро у якості нематеріальної шкоди.

В. Судові витрати

28. Заявник просив також 256,80 євро судових витрат, яких він зазнав під час розгляду справи у національних судах та в Суді, і надав копії рахунків за надання поштових, перекладацьких та копіювальних послуг.

29. Уряд звернувся до Суду з проханням у випадку присудження компенсації вирішувати це питання на засадах справедливості.

30. Суд вважає, що заявник надав достатні докази того, що згадані вище витрати справді були понесені, та вважає їх суму обґрунтованою. Тому Суд присуджує виплатити пані Мовсесян у повному обсязі суму, що вимагається.

С. Пеня

31. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
3. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Постановляє, що:*

- а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити пані Мовсесян заборгованість за досі невиконаним рішенням Павлоградського районного суду від 26 листопада 2001 року, а також 1200 (одну тисячу двісті) євро компенсації нематеріальної шкоди та 256,80 (двісті п'ятдесят шість євро вісімдесят євроцентів) судових витрат, які повинні бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявника;
- (b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника стосовно справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено в письмовій формі 21 грудня 2006 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
Голова